

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖZTÁRSASÁGI ANYANYELVI VERSENY

2016/2017.

8. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 120 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

Nap Levente 1945. augusztus 6-án negyed kilenckor született. Mindössze egy kiló hatvan dekával jött a világra. Csenevész fiúcskává cseperedett, a tornasorban mindig ő volt az utolsó. Aggódó édesanyja – orvosi tanácsra – folyton spenóttal és más zöldségekkel tömte, így fordult az idők során a kisfiú érdeklődése egyre inkább a hús felé. Napról – ha civilben látja – még a Jóisten se mondta volna meg, hogy hentes. Nem csoda, hiszen a hályogi húsbolt üzletvezetőjének magassága érett férfikorára sem haladta meg a száznegyvenkilenc centimétert, súlya pedig az ötven kilogrammot. Satnya testén azonban meglehetősen férfias fej ült: hollófekete szemek, hegyes orr, széles állkapocs, magas homlok, kemény barázdák, napóleoni tekintet, harcsabajusz. Nem **kétséges**, hogy komikus szereplője volt a világnak, pláne, ha még hozzávesszük **azt** is, hogy Nap képtelen volt kiejteni az „r” mássalhangzót, és hogy – közismert pesszimizmusa miatt – a háta mögött az egész falu csak Naplementének **hívta**. Arról már nem is beszélve, hogy csak és kizárólag koromfekete köpenyben dolgozott. Úgy gondolta, őt ne tévesszék össze a doktorral. Az ő szakmája különben sem vidám hivatás, ő nem járhat úgy, mint egy hölgyfodrász.

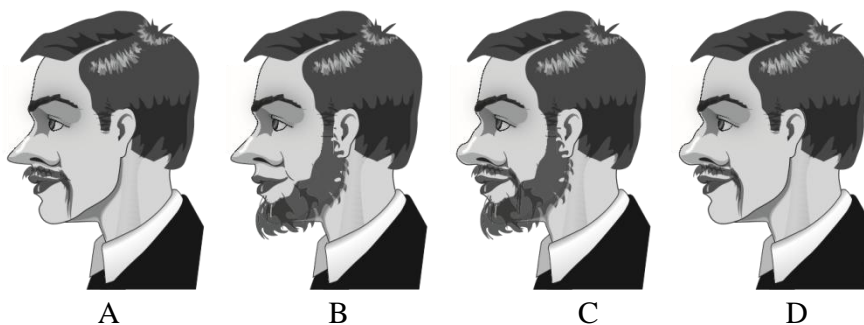
Cserna-Szabó András: Naplemente (részlet alapján)

1. Hol élt Nap Levente? Írd a vonalra a **település** nevét!

2. Mi jellemezte Nap Levente külsejét felnőtt korára? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A) kigyúrt test, lányos arc B) vézna test, férfias fej
C) magas test, aprócska fej D) kövér test, sovány arc

Melyik vázlatos rajzban **ismersz rá** a leginkább Nap Leventére? **Karikázd be** a megfelelő rajz **betűjelét!**

3. **Karikázd be** a helyes válasz **betűjelét!**

a) Miért volt Nap Levente **komikus figura**?

- A) Mert felnőttkorában is csak zöldséget evett édesanyja tanácsára.
B) Mert mindig sárga köpenyben dolgozott.
C) Mert különösen nézett ki, és nem tudta kiejteni az „r” hangot.
D) Mert hentes létére úgy viselkedett, mint egy hölgyfodrász.

b) Miért választotta Nap Levente a **hentesi** hivatást (azaz azt, hogy hússal dolgozzon)?

- A) Mert csenevész fiúcska volt. B) Mert az édesanyja ezt tanácsolta.
C) Mert az édesanyja zöldségekkel tölte. D) Mert az apja is hentes volt.

4. Melyik tagmondat bizonyítja, hogy Nap Levente **iskolás korában is alacsony** volt?

Keretezd be a megfelelő válasz előtti **betűjelet!**

- a) Csenevész fiúcskává cseperedett...
b) ... hiszen a hályogi húsbolt üzletvezetőjének magassága érett férfikorára sem haladta meg a száznegyvenkilenc centimétert.

5. Keress **két indokot** arra, hogy miért illett a történet főszereplőjére a Naplemente név!
Válaszaidat írd a vonalra!

6. Írd le **négyszéleképpen** a következő dátumot: **ezerkilencszáznegyvenöt augusztus huszonhatodika.**

7. Keress ki a fenti szövegből **négy mennyiségjelzői szószerkezetet**, és írd őket a vonalra!

8. Húzd alá a **mondatrészeket**, jelöld őket **betűjellel**, majd ábrázd **ágrajzzal** a következő mondatot:

A cseperedő fiúcska mindig utolsó volt a tornasorban.

9. **Elemezd** az alábbi összetett mondatot az adott szempontok szerint! Azt is tüntesd fel, hogy az alárendelői vagy mellérendelői kategórián belül milyen fajtájú az összetett mondat!

Nem kétséges, hogy komikus szereplője volt a világnak.

- a) A főmondat: _____
b) Az összetett mondat fajtája: _____

10. A **foglalkozás** szavunk mely **rokon értelmű megfelelőjét** találod a fenti szövegben? Írd a vonalra!

11. Írd a vonalra a fenti **szövegből a feltételes módú igét**, majd határozd meg igeidejét, ragozását, számát és személyét!

a) A feltételes módú ige és igeideje: _____

b) Ragozása: _____

c) Személye és száma: _____

12. Melyik tagmondatban találsz határozói igenevet a fenti szövegben? Írd a vonalra a tagmondatot, majd pedig a határozói igenevet!

a) Tagmondat: _____

b) Határozói igenév: _____

13. Milyen **hangtani változás** figyelhető meg az alábbi szavakban? **Csoportosítsd** őket! zöldség, azt, haladta meg, kétséges, édesanyja

írásban nem jelölt teljes hasonulás	
zöngésség szerinti teljes hasonulás	
zöngésség szerinti részleges hasonulás	
összeolvadás	

14. **Húzd alá** a helyes alakokat!

Babitscsal

Babits-csal

Babiccsal

Topolyaitavi

Topolyai-tavi

topolyai-tavi

Jó Pajtásbeli

Jó pajtás-beli

Jó Pajtás-beli

Jelena-val

Jelenával

Jelena-val

Adriai-tengeren

Adriaitenger-en

adriai-tengeren

15. Válaszd ki azokat az állításokat, amelyek **igazak az alárendelő összetett mondatokra!** **Keretezd be** a helyes válasz előtti betűjelet!

a) Két vagy több tagmondatból állnak.

b) A tagmondatok azonos szinten állnak, egyenrangúak.

c) Az alárendelő összetett mondatban az alárendelés fajtáját a kötőszó alapján állapítjuk meg.

d) A mellékmondat kapcsolóeleme szófajilag kötőszó vagy vonatkozó névmás.

e) Amilyen mondatrész a főmondatbeli utalószó, olyan mondatrészt fejt ki a mellékmondat.

f) Az utalószó közelre vagy távolra mutató névmás.

g) A mellékmondatnak lehet sajátos jelentéstartalma.

16. Az alábbi példák közül válaszd ki azokat, **amelyekben alany-állítmányi szó szerkezet** szerepel! **Karikázd be** a megfelelő betűjeleket!

a) Ez szép volt.

b) Anna meg fogja oldani.

c) A fiú gondja

d) Volt értelme

e) Az előadás tanulságos.

17. Pótold a megfelelő **jelen idejű, kijelentő módú igealakokat** az alábbi mondatokban:

A nagymama megkérte az unokáját, hogy a csokikrémet.
(felolvaszt)

Szükséges, hogy minden gyerek a fogasra.....a kabátját.
(akaszt)

Mindig az igazgatóhelyettes..... a versenyt.
(megnyit)

A fiúk gyakran.....a labdát.
(kilyukaszt)

Anya megkért minket, hogy..... a konzervet.
(kinyit)

18. Húzd alá, majd pedig **helyettesítsd magyar megfelelőjével** az alábbi mondatokban előforduló **szerb nyelvi kifejezést!**

a) Köszönöm, nem kérek keszát! _____

b) Délután kosárcázunk a barátaimmal. _____

19. Húzzátok alá a helyes szóalakokat! Egy szót többféleképpen is leírhatunk helyesen.

seper

söpör

tepertő

töpörtyű

vőfény

vőféj

20. Írj a kép alapján **egy helyhatározói** alárendelő összetett mondatot, majd pedig **egy következtető** utótagú mellérendelő összetett mondatot!

a) Helyhatározói összetett mondat: _____

b) Következtető utótagú összetett mondat: _____

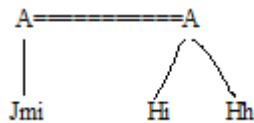
JAVÍTÁSI KULCS A 8. OSZTÁLYOS TESZTHEZ
(2017. évi köztársasági anyanyelvi verseny)

1. Nap Levente Hályogon élt. (1)
 2. B) válasz, A) kép (2x0,5=1)
 3. a) C; b) C (2x0,5=1)
 4. b) (1)
 5. Lehetséges válaszlelemek: mert az eredeti neve Nap Levente volt, vagy mert az eredeti neve hasonlított a naplemente szóra, vagy közismert pesszimizmusa miatt, vagy mert fekete köpenyt hordott. (2x0,5=1)
 Bármely helyes meglátás elfogadható.
 6. 1945. augusztus 26.; 1945. aug. 26.; 1945. augusztus 26-a; 1945. 08. 26.;
 1945. VIII. 26. (4x0,25=1)

7. egy kiló, hatvan dekával, száznegyvenkilenc centimétert, ötven kilogrammot, negyed kilenc, az egész falu. (4x0,25=1)

8. A cseperedő fiúcska mindig utolsó volt a tornasorban.

Jmi A Hi Á Hh

- Helyes elemzés + helyes ágrajz (2x0,5=1)
 9. a) Nem kétséges; b) alanyi alárendelő összetett mondat (2x0,5=1)
 10. szakma (szakmája) (1)
 11. a) mondta volna meg, múlt idejű, b) tárgyas, c) E/3.
 Az igealak helyes kiírása és igeideje (0,5) + b) válasz (0,25) + c) válasz (0,25) (0,5+2x0,25=1)
 12. a) Arról már nem is beszélve, b) beszélve (2x0,5=1)
 13. (5x0,2=1)

írásban nem jelölt teljes hasonulás	édesanyja
zöngéesség szerinti teljes hasonulás	haladta meg
zöngéesség szerinti részleges hasonulás	azt
összeolvadás	zöldség, kétséges

- 14.

<u>Babitscsal</u>	Babits-csal	Babiccsal	
Topolyaitavi	Topolyai-tavi	<u>topolyai-tavi</u>	
Jó Pajtásbeli	Jó pajtás-beli	<u>Jó Pajtás-beli</u>	
Jelenaival	<u>Jelenaival</u>	Jelena-val	
<u>Adriai-tengeren</u>	Adriaitenger-en	adriai-tengeren	(5x0,2=1)

15. Megoldás: a, d, e, f, g (5x0,2=1)
 16. Megoldás: a, b, d, e (4x0,25=1)

17.

A nagymama megkérte az unokáját, hogy **olvassza fel** a csokikrémet.

Szükséges, hogy minden gyerek a fogásra **akassza** a kabátját.

Mindig az igazgatóhelyettes **nyitja meg** a versenyt.

A fiúk gyakran **kilyukasztják** a labdát.

Anya megkért minket, hogy **nyissuk ki** a konzervet. (5x0,2=1)

18.

a) Köszönöm, nem kérek keszát! (zacskót)

b) Délután kosárcázunk a barátaimmal. (kosárlabdázunk/kosarazunk) (2x0,5=1)

19. seper, söpör, tepertő, töpörtyű (4x0,25=1)

20. a) A nagymama ott pihen, ahol számára a legkényelmesebb.

b) A nagymama elfáradt, ezért megpihen.

Bármely jó válasz elfogadható. (2x0,5=1)